

FINLANDS LANDRAPPORT 2017 – 2018 **KNS representantskapsmöte, Köpenhamn, 24 – 26.6.2019**

Stegen mot en ny representantskapsperiod 2017 – 2022

Representantskapsvalet

JHL:s verksamhetsår 2017 började med förberedelser inför representantskapsvalet. 1174 kandidater från 11 valdistrikt ställde upp i valet till JHL:s 120 personers representantskap.

Totalt 55 100 JHL-medlemmar använde sin rösträtt i valet. Valdeltagandet var 27,6 procent. I valet år 2012 var valdeltagandet 37,2 procent och då utövades rösträtten av 86 003 medlemmar. Valdeltagandet var lågt också de andra fackförbundens medlemsval.

Nationellt sett fördelades rösterna mellan valförbunden enligt följande: JHLsossarna jämte obundna fick 69,29 procent av rösterna, Vänstern jämte obundna 29,72 procent. Kandidater utan valförbund fick 0,63 procent och Kommunisterna jämte obundna 0,36 procent. Representantskapets 120 platser fördelades mellan JHLsossarna jämte obundnas valförbund som fick 87 mandat och Vänstern jämte obundnas valförbund som fick 33 mandat.

Ny ledning – ny förbundsstrategi

Det nya representantskapet sammanträdde för första gången den 6–7 juni 2017 i Helsingfors. Representantskapet valde förbundets ordförande och branschchefer, representantskapets presidium samt fattade beslut om verksamhetens strategiska riktlinjer för de kommande fem åren.

Representantskapet godkände också Förbundsstrategin 2022, enligt vilken förbundets grunduppgift är att tillsammans med sina medlemmar främja medlemskårens arbetsförhållanden, arbetsvillkor och utkomst samt ställning i arbetslivet och samhället. I förbundets nya vision betonas att "JHL är en samlade kraft och det starkaste fackförbundet på arbetsplatser och i samhället".

I förbundsstrategin nämns fem huvudmål som förbundet omedelbart börjar sträva efter:

1. Höjning av organisationsgraden inom förbundets avtalsbranscher.
2. Förbättrande av medlemmarnas arbetsförhållanden och arbetsmarknadskompetens.
3. Förbättrande av medlemmarnas utkomst och arbetsvillkor.
4. Stärkande av förbundets lokala intressebevakning och fackliga styrka och inflytande.
5. Tätare samarbete mellan organisationer samt bildande av nya sammanslutningar inom intressebevakningsfältet

Förbundsrundan under det pressande konkurrenskraftsavtalet

JHL:s intressebevakningsår 2017 började i konkurrenskraftsavtalets tecken. Arbetsgivarnas starka vilja att i fortsättningen förhandla om lönerna i förbundsspecifika förhandlingar i stället för centrala avtal hade redan bakats in i konkurrenskraftsavtalet.

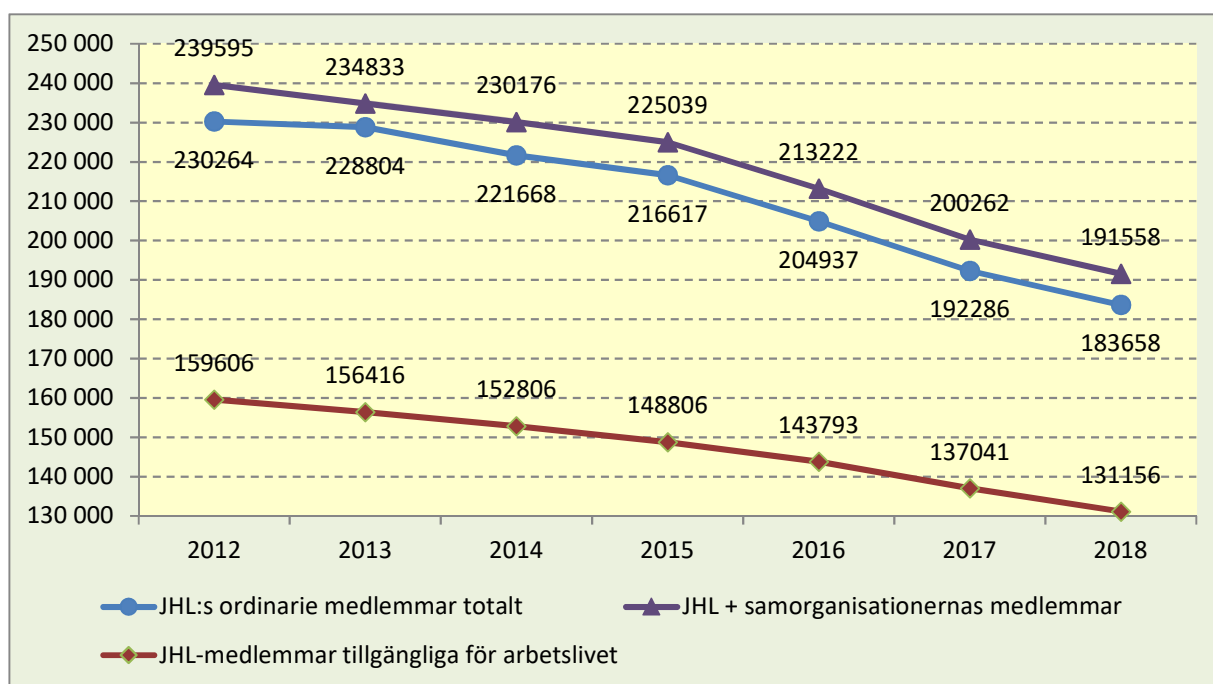
I praktiken stämplades förhandlingarna av arbetsgivarlägrets starka koordinering där riktlinjen utgjordes av den löneförhöjningsnivå som man kommit överens inom industrin (3,2 % för två år). Man kan ändå anse att det var bra att vi lyckades uppnå samma nivå på förhöjningarna som inom industrin även om kraven på en löneförhöjningspott var mer uttalade inom den offentliga sektorn än på annat håll. Det nya avtalet är tvåårigt. JHL krävde eurobelopp för bägge åren. Det slutgiltiga förhandlingsresultatet omfattade en blandad uppgörelse för det första året och en procentuell lösning för det andra året. Parterna kom också överens om en kompensation av den minskade semesterpenningen.

Förhandlingarna var svåra och för att uppnå ett förhandlingsresultat måste vi ta till konfliktåtgärder. Förbundet utlyste övertids- och skiftbytesförbud inom nästan alla avtalsbranscher och vi blev tvungna att sätta fart på förhandlingarna inom universitetet med en en dags strejk samt varsla om en betydande stödstrejk inom järnvägstrafiken. Inom den privata sektorn drog förhandlingarna långt ut på tiden. De första avtalsbranscherna inledde förhandlingar redan i september 2017 och de sista avslutades i april 2018. Det var slående hur starkt koordinerat arbetsgivarlägret var under förhandlingsrundan, också inom den privata branschen.

Medlemsärenden

Medlemsantalet fortsatte att sjunka men farten avtog

Förbundets totala medlemsantal 31.12.2018 var 191 558 personer (jfr. år 2017, totalt 200 262 medlemmar). I det totala medlemsantalet ingår 7 900 (7 976) medlemmar i JHL:s organisationsanslutna förbund. Antalet ordinarie medlemmar i JHL vid årsskiftet var 183 658 (192 286), dvs. 4,4 procent färre än året innan. Frimedlemmarnas andel av de ordinarie medlemmarna var 19 procent, dvs. 35 446 medlemmar, (36 863).

Figur: Medlemsantalets utveckling i JHL 2012-2018

Könsfördelningen vid årsskiftet var 126 879 kvinnor (132 737) och 56 779 män (59 549), dvs. 69 % kvinnor och 31 % män. Antalet nya medlemmar var 10 924 (10 020), utav vilka 8 613 (7 513) var löntagare. Antalet nya löntagarmedlemmar nådde igen närheten av det långsiktiga genomsnittet efter några år av tillbakagång. Däremot misslyckades rekryteringen av studerandemedlemmar: år 2018 anslöt sig 2 190 studerandemedlemmar (2 388) och kvantitativt sett har trenden varit

sjunkande redan i några år. De nya medlemmarnas medelålder var 42 år (42) och samtliga medlemmars medelålder var 54 år (54). Totalt 20 420 (23 194) personer utträdde ur förbundet. Vid utgången av året var antalet JHL-föreningar 532 (555). Antalet samorganisationer var vid utgången av året 17 (17).

Organiseringskampanjer

I början av året 2018 anställdes 9 organiseringsmedarbetare för viss tid på två år. Organiseringsmedarbetarna genomförde ett flertal organiseringskampanjer inom vissa arbetsgivare och inom JHL:s medlemsföreningar. Kampanjerna inriktades på företag inom den privata socialservicebranschen och branschen för privat småbarnspedagogik.

Med åtgärderna lyckades man skapa och stärka den lokala intressebevakningsorganisationen, sprida organiseringsmetoder bland de aktiva och rekrytera nya medlemmar. De anställda organiseringsmedarbetarna lyckades rekrytera 194 nya aktiva till förtroendeuppdrag på arbetsplatserna eller föreningsuppgifter och 640 nya medlemmar.

Förbundsaktiva som vid sidan av det egna uppdraget verkade inom organisationen rekryterade 307 nya medlemmar utöver de tidigare nämnda. Resultatet av organiseringsarbetet blev således totalt 947 nya medlemmar, vilket motsvarar drygt 10 procent av JHL:s nya betalande medlemmar år 2018. 61 aktiva deltog i organiseringsutbildningen.

Ca 150 av JHL:s personal deltog i organiseringsutbildningen. Resten av personalen kommer att utbildas år 2019. Inom personalutbildningen lärs organiseringsmetoden ut i tre dagars intensiva perioder.

Mångkulturellt arbete

Projektet Ote työhön ("grepp om jobbet") har stärkt JHL:s regionala invandrargrupper roll och öppnat det mångkulturella arbetets möjligheter bl.a. i föreningarnas medlemsrekrytering och stödandet av interkulturell dialog på arbetsplatserna. JHL:s arbetstagare och aktiva har deltagit i projektarbetet och synliggjort fackrörelsens möjligheter för dem som ännu är på väg mot arbetslivet. Under tiden för uppföljningen av projektet har man identifierat ett klart behov av kunskaper inom interkulturell dialog och resursstyrning på arbetsplatserna.

Under årets lopp (2018) ordnades fyra utbildningar i Helsingfors och Tammerfors. Utbildningen leddes av en arbetslivshandledare inom ramen för projektet. Många JHL-medlemmar med invandrarbakgrund från olika yrkesbranscher deltog. Arbetslivshandledarna har handlett informationsbaserade kamratgrupper för invandrare. Grupperna stärker dem med kunskap om spelregler i arbetslivet, arbetsplatskultur och yrkesvokabulär på finska. Projektet fortsätter ännu till slutet av år 2019, varefter åtgärder som pilottestats inom projektet och god praxis kan befästa inom JHL:s verksamhet.

Strid mot aktiveringsmodell

JHL gav sitt starka stöd till FFC i striden mot regeringen Sipiläs aktiveringsmodell som skar ner arbetslöshetsskyddet. FFC ordnade den 2 februari en demonstration på Senatstorget i Helsingfors för att ge en röst åt de arbetslösa. Före demonstrationen träffade FFC:s arbetsutskott landets regering i Villa Bjälbo. Förbundsordförandena vädjade då till regeringen att inte straffa de arbetslösa med aktiveringsmodellen som skär ner arbetslöshetsskyddet. Vi presenterade vår egen sporrande sysselsättningsmodell för regeringen som alternativ till aktiveringsmodellen. I FFC:s modell är karenserna betydligt lindrigare. Modellen sporrar de arbetslösa, men lämnar dem inte ensamma. I stället för att behöva vara rädda får de arbetslösa stöd och personlig service. Senatstorget var fullt av demonstratörer men regeringen gick inte med på att ändra den reformerade lagen om arbetslöshetsskydd med den tillhörande aktiveringsmodellen som trätt i kraft

från början av år 2018. Många följde med demonstrationen över nätet och Youtube samt via Yles sändning. Efter demonstrationen överräcktes ett medborgarinitiativ som motsatte sig aktiveringsmodellen till regeringen. Det undertecknades av 140 000 medborgare. Tillsammans med FFC fortsatte vi påverkansarbetet för att motverka aktiveringsmodell 2.

Landets regering har haft som mål att med vilka medel som helst uppnå en sysselsättningsgrad på 72 procent. Under hösten började regeringen verkställa beslutet om budgetramarna från våren, enligt vilket sysselsättningen höjs genom att försämra bestämmelserna om uppsägningskyddet i arbetsavtalslagen och därmed anställningsskyddet. Dessutom skulle arbetsgivare som sysselsätter färre än 20 personer inte längre vara skyldiga att före uppsägning utreda om uppsägningen kan undvikas genom att placera arbetstagaren i andra uppgifter.

JHL, såsom också många andra fackförbund, ansåg att lagförslaget var diskriminerande. Förbunden inom FFC beslutade vid styrelsemötet i september att inleda en politisk strejk för att motsätta sig försämringarna i uppsägningskyddet. Alla förbund beslutade inom sina egna organ om tidpunkt och genomförandesätt för strejken. JHL:s strejk inföll 22-23 oktober. Det var trist att märka att kvinnornas strejkrätt ifrågasattes i välfärdsstaten Finland. Utöver stridsåtgärderna deltog JHL:s kommunikation aktivt i ett flertal kommunikationskanaler inom kampanjen #sistadroppen.

JHL:s verksamhet bidrog kraftigt till att regeringen till slut backade och ändrade sitt lagförslag så att lagförslaget i fortsättningen bereds inom ramen för trepartssamarbetet. Regeringens nya proposition avvek inte i betydande utsträckning från tidigare praxis. JHL godkände inte lagförslaget i något skede men beslutade ändå avbryta arbetskonflikten för att följa med vad landets regering gör i fortsättningen.

Regeringens omöjliga vårdreform föll

JHL utförde ett gediget påverkansarbete inom vård- och landskapsreformen. Vid slutet av året 2018 kunde man redan märka att vård- och landskapsreformen inte skulle gå i mål till följd av problemen i anknytning till valfriheten. Högerregeringens marknadsdrivna vårdreform var full av problem som hade stor inverkan på medborgarnas grundläggande rättigheter och jämställdhet. Vårdreformen föll i mars 2019.